

*Dijaški dom
Ivana Cankarja*
DIC

DIC

Spletno nasilje med mladimi – Projekt Spletne zanke

MEDNARODNA KONFERENCA „EKOŠOLE IN TRAJNOSTNI RAZVOJ“

KRŠKO, JUNIJ 2023

Dijaški dom Ivana Cankarja

Največja vzgojno – izobraževalna ustanova v Sloveniji

Mladim ponujamo številne interesne dejavnosti in smo vključeni v projekte, s katerimi jim omogočamo kreativno preživljanje prostega časa in razvijanje talentov

Ekošola v DIC-u

- ▶ Ozaveščanje o sodobni ekološki problematiki
- ▶ Aktivnosti, ki pripomorejo k kvalitetnejšemu bivanju in sobivanju v dijaškem domu in njegovem okolišu
- ▶ Povezava s projektom BITI (hrana, naravni viri, energija, reciklaža, zdravje, onesnaževanje ...)

SPLETNO NASILJE MED MLADOSTNIKI IN UČINEK SODOBNE TEHNOLOGIJE

- ▶ Je namerno, ponavljajoče nadlegovanje oziroma ustrahovanje preko interneta, mobilnih telefonov in drugih komunikacijskih tehnologij
- ▶ Različne oblike: npr. pošiljanje žaljivih sporočil, pošiljanje/objavljanje neresničnih izjav, objavljanje zasebnih fotografij ali sporočil, pošiljanje ali objavljanje obdelanih fotografij na žaljiv način, prevzemanje identitete drugega z namenom osramotitve, obrekovanje na forumih in socialnih omrežjih, snemanje nasilnih videoposnetkov ali razpošiljanje/objavljanje slednjih, spletno zalezovanje (t.i. stalking), izključevanje iz spletne „družine“ prijateljev ...

SPLETNO NASILJE MED MLADOSTNIKI IN UČINEK SODOBNE TEHNOLOGIJE

- ▶ Največkrat se izkazuje v obliki spletnega ustrahovanja, trpinčenja oziroma nadlegovanja - „**CYBERBULLYING**“
- ▶ **NEGATIVNA PREDNOST SPLETNIH OKOLIJ:** večji občutek anonimnosti storilcev, več moči nad žrtvijo; omogoča hitro prehajanje vlog – v nasilje smo vključeni kot žrtve, izvajalci ali kot opazovalci. JE LAHKO HUIŠE OD NASILJA NA ŠOLSKIH HODNIKI, SAJ NI OMEJENO NA PROSTOR IN ČAS, ŽRTEV PA SE POČUTI OGROŽENO TUDI, KO SE NAHAJA V VARNEM OKOLJU DOMAČIH IN PRIJATELJEV
- ▶ **NUJNO JE MLADOSTNIKOM POSREDOVATI ZNANJA O VARNI IN ODGOVORNI RABI INTERNETA TER PREPREČEVANJU MOŽNIH ZLORAB (VIZ)**

PROJEKT SPLETNE ZANKE

- ▶ 2021 - pričetek izvedbe projekta
- ▶ Osredotočenost na pasti, ki na mlade prežijo na spletu, predvsem na spletno nasilje
- ▶ Posredovanje informacije o tem, kam se lahko obrnejo po pomoč, če se znajdejo v stiski ali so žrtve spletnega nasilja
- ▶ Izdaja knjižice BITI z naslovom SPLETNE ZANKE

PROJEKT SPLETNE ZANKE

- ▶ V sodelovanju s Safe.si in ob pomoči dijakinje smo ustvarili sedem animacij, ki na humoren in nazoren način prikazujejo posamezna področja in najbolj pereče teme spletnega nasilja in prekomerne rabe elektronskih naprav:

PROJEKT SPLETNE ZANKE

- ▶ Dopaminska (ne)sreča – kako sodobni mediji vplivajo na kemijsko snov v možganih;
- ▶ Spletni izzivi;
- ▶ Enkrat na spletu, vedno na spletu;
- ▶ (S)fokusiraj se!;
- ▶ Ne ignoriraj, prijavi!;
- ▶ Sovražni govor;
- ▶ Seksting in izsiljevanje.

Dopaminska (ne)sreča – kako sodobni mediji vplivajo na kemijsko snov v možganih

- ▶ Sproščanje hormona sreče - dopamin
- ▶ Zasvojenost z občutkom povezanosti, sprejetosti
- ▶ Preveč dopamina: motnje koncentracije, nemotiviranost, brezvoljnost ...
- ▶ **Dopamin offline – čas s prijatelji in aktivnosti, ki nas veselijo**

<https://www.youtube.com/watch?v=DBJE35HBiAA&list=PL8lg2eDPJJjuZZTVsS0nQc8P9KKG9yDE7&index=8>

<https://www.dic.si/spletne-zanke/>

Spletni izzivi

- ▶ Pozitivni in negativni (ogrožajo življenje, žalijo, stres, gnus ...)
- ▶ Pomembnost vsečkov
- ▶ Noben izziv ni vreden tveganja izgube lastnega življenja
- ▶ **Pogovor z odraslimi, opozorila o nevarnosti izziva, vedno lahko rečem ne**

<https://www.youtube.com/watch?v=J0d0S7NvzMU&list=PL8lg2eDPJJjuZZTVsS0nQc8P9KKG9yDE7&index=5>

Enkrat na spletu, vedno na spletu

- ▶ Slike in posnetke lahko vidi vsak
- ▶ Zloraba z namenom smešenja, izsiljevanja ...
- ▶ **Na spletu ne objavljajmo tistega, za kar ne želimo, da bi kdaj v prihodnosti videli in vedeli vsi**

<https://www.youtube.com/watch?v=vT2T4BeyQOw&list=PL8lg2eDPJJjuZZTVsS0nQc8P9KKG9yDE7&index=3>

(S)fokusiraj se!

- ▶ Brskanje po spletu ali klepetanje s prijatelji je privlačnejše od učenja
- ▶ Možne posledice: slabe ocene, upad koncentracije, opuščanje hobijev ...
- ▶ **Umakni telefon ali druge naprave, postavi si realne cilje, ohrani fokus**

<https://www.youtube.com/watch?v=tO6Rw1a9WKE&list=P L8lg2eDPJJjuZZTVsS0nQc8P9KKG9yDE7&index=6>

Ne ignoriraj, prijavi

- ▶ Neprimerne vsebine (nasilje, smešenje, golota, samopoškodovanje ...) **prijavimo**
- ▶ Ne všečkamo, ne delimo, ne komentiramo in **ne ignoriramo**

<https://www.youtube.com/watch?v=M9XQEDsCakU&list=PL8lg2eDPJJjuZZTVsS0nQc8P9KKG9yDE7&index=7>

Sovražni govor

- ▶ Poteka preko zasebnih sporočil, aplikacij, družbenih omrežij ...
- ▶ Pošiljanje objavljane in deljenje negativnih, žaljivih, sovražnih vsebin → zadrega, ponižanje
- ▶ Žaljenje je nesprejemljivo
- ▶ **Prekini komunikacijo s povzročiteljem, zaupaj staršem, učitelju ..., shrani dokaze, upoštevaj spletni bonton, vzemi si čas za razmislek**

<https://www.youtube.com/watch?v=-phP0QnPbgc&list=PL8lg2eDPJJjuZZTVsS0nQc8P9KKG9yDE7&index=4>

Seksting in izsiljevanje

- ▶ Predstavlja izmenjevanje in pošiljanje fotografij, videoposnetkov in tekstovnih sporočil s seksualno vsebino
- ▶ Zabava ali pritisk vrstnikov
- ▶ Možnost izsiljevanja
- ▶ **Hitro reagiraj, zaupaj se, podaj prijavo. Ne srečuje se z ljudmi, ki jih poznaš le preko spleta**

https://www.youtube.com/watch?v=4lI2TyIG4SQ&list=PL8lg2eDPJJj_uZZTVsS0nQc8P9KKG9yDE7&index=2

Za zaključek

- ▶ *Nobeno nasilje, tudi spletno, ne sme pridobivati na odobravanju*
- ▶ *Mlade seznanjajmo z dejstvi o (spletnem) nasilju in jih vključujemo v aktivnosti, s katerimi delujemo v smeri preprečevanja (spletnega) nasilja*